

Motion till riksdagen 2013/14:Sk341

av **Mats Pertoft och Stina Bergström (MP)**

Sverige behöver ett nytt reseavdragssystem

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda ett nytt avståndsbaserat och färdmedelsneutralt reseavdragssystem.

Motivering

Dagens reseavdragssystem uppmuntrar direkt till skattefusk. En rapport från WSP 2011-01-14, ett av världens ledande analys- och teknikonsultföretag visar att nästan hälften av de svenskar som gjorde reseavdrag fuskade. Hela 48 procent gjorde avdrag på felaktiga grunder och av dessa så mycket som 96 procent till sin egen fördel. Detta innebar 2003 ett bortfall i skatteintäkter för samhället på 1,4 miljarder kronor 2003, vilket omräknat till 2010 års penningvärde blir 1,7 miljarder kronor. Att alliansregeringen, som i så många andra sammanhang går till storms mot skattefusk inte alls brytt sig om att stoppa skattefusket när det gäller reseavdraget kan man endast tolka som en klar politisk prioritering.

Dagens system

Vem vinner på dagens reseavdragssystem? 2009 gjordes flest reseavdrag av personer bosatta kring storstadsregionerna. Invånare i Hallands, Uppsala och Sörmlands län stod för 20–24 procent av avdragen. De genomsnittligt högsta reseavdragen gjordes i Sörmland och Uppsala län (cirka 18 000 kronor/år). Män stod för 57 procent av avdragen och kvinnor för 43 procent. Männen avdrag var emellertid 23 procent högre än kvinnornas och stod för hela 62 procent av avdragskostnaderna jämfört med endast 38 procent av kvinnornas.

Fel! Okänt namn på

Det är tydligt att avdragets storlek växer med inkomsten. Vid inkomster under 200 000 kronor utnyttjar 15 procent av befolkningen reseavdrag, vid inkomster från 240 000 kronor och uppåt 20–25 procent. Sammanfattningsvis kan man säga att den typiske ”reseavdragaren” är en högavlönad man i storstadsregionernas utkanter som medvetet fuskar med sitt avdrag. Frågan är om det var detta som var meningen med dagens reseavdrag.

Dagens reseavdragssystem gynnar även på ett otillbörligt sätt bilisten, oftast en man bosatt nära storstadsregionerna. 85 procent av de som söker reseavdrag åker ensamma i sin bil. Endast 5 procent åker kollektivt trots att det är i storstadsnära områden som kollektivtrafiken är väl utbyggd och tillgänglig.

Det är mycket svårt att försvara ett reseavdragssystem som ensidigt gynnar ett transportslag, bilen, på det sättet som vårt svenska system gör. I en tid där vi vill ha valuta för våra skattepengar och undanröja skattefusk samtidigt som vi av såväl effektivitets- som miljö- och klimatskäl är tvingade att öka det kollektiva resandet går dagens system inte att försvara.

Alternativet – ett avståndsbaserat system

Ett alternativ till dagens svenska system är ett avståndsbaserat reseavdragssystem, ett system som bidrar till att du tar dig till arbetet, inte på vilket sätt detta sker. Detta system finns idag i bland annat Danmark, Norge, Nederländerna, Tyskland och Belgien. Ett sådant system skulle undanröja de flesta källorna till skattefusk. Enligt beräkningar från WSP skulle detta system öka kollektivtrafikandelen av resorna i Mälardalen med 13,5 procent samtidigt som andelen bilresor minskade med 5,8 procent. I Norrland skulle enligt samma beräkningar kollektivtrafikresorna öka med 37,5 procent och bilresorna minska med 2,3 procent.

I de storstadsnära regionerna är det oerhört viktigt att flytta resor från bilar till kollektivtrafik ur såväl miljö-, klimat- som effektivitetssynpunkt. Särskilt i Mälardalen klarar trafiksystemet inte längre av att svälja biltrafiken och den prognostiserade inflyttningen kommer att innebära ett ännu högre tryck på trafiken. Att i detta läge klamra sig fast vid ett antikt reseavdragssystem med rötter i 1920-talet och ett ensidigt gynnande av ensamåkande manliga bilister vore såväl fel som dumt. Ett färdmedelsneutralt och avståndsbaserat avdragssystem enligt norsk modell skulle kunna minska CO₂-utsläppen i Mälardalen och sannolikt även i andra storstadsnära regioner med 7 procent.

Sammanfattning

Det är dags att ersätta dagens reseavdragssystem från 1927 med ett modernt system som bättre uppfyller de mål som är satta. Det är dags att ge skattebetalarna själva ansvaret på vilket sätt man tar sig till jobbet och avskaffa det ensidiga gynnandet av ensambilåkandet. Vi behöver ett färdmedelsneutralt och avståndsbaserat reseavdragssystem i Sverige. Därför föreslår vi nu rikts-

Fel! Okänt namn på

dagen att till regeringen som sin mening ge tillkänna att utreda införandet av ett avståndsbaserat och färdmedelsneutralt reseavdragssystem.

Stockholm den 2 oktober 2013

Mats Pertoft (MP)

Stina Bergström (MP)